

Folkhälsomyndigheten

Statistiska centralbyrån

Handläggare
Malin Kark

Vårt ärendenummer
00054-2016-1.1.3

Ert ärendenummer
dnr 2016/33

Datum
2016-02-12

Sida
1 (2)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över Remiss om socioekonomisk indelning.

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra:

Förfrågan bestod i att inkomma med svar på ett antal frågor kring ovanstående remiss. Följande frågor redovisas nedan med svar.

- 1) Använder vi den svenska socioekonomiska indelningen (SEI)?

Ja, vi samlar in SEI i flera av våra stora populationsundersökningar. För att mäta social stratifiering i en population använder vi SEI både som bas för klassificering och för operationalisering av social klass och social status. Vår myndighet använder även indelningen i bl.a. resultatsammanställningar av våra longitudinella undersökningar. Social stratifiering är en grundläggande aspekt av folkhälsorapporteringen, dvs. följa epidemiologisk utveckling i socioekonomiska grupper över tid när det gäller folkhälsan.

- 2) Är ESeG, enligt er bedömning, ett relevant verktyg för att beskriva socioekonomiska grupper?

Vi är positiva till införande av en ny indelning för att beskriva socioekonomiska grupper när SEI numera anses föråldrad. Vi bedömer dock inte att ESeG tar hänsyn till den flerdimensionella relationen mellan utbildning, ekonomi och social position som är den teoretiska bakgrunden till SEI. Vidare bedömer vi att ESeG frångår de grundläggande och centrala kriterierna för klassindelning dvs. "relationen till produktionsmedlen" genom att t.ex. slå samman egenföretagare och högre tjänstemän samt vid en grövre indelning även småföretagare och tjänstemän på mellannivå. ESeG tycks inte heller ta hänsyn till typ av anställningskontrakt vilket i hög utsträckning är styrande för arbetsförhållanden och villkor. Långsiktiga anställningskontrakt med tydliga karriärstegar och säkrare anställningar gynnar sannolikt både arbetstagare och arbetsgivare, medan kortsiktiga anställningskontrakt sannolikt

inte gör det. Sammanfattningsvis är vi positiva till en ny indelning men vi saknar den teoretiska bakgrunden till ESeG men också vad den egentligen är tänkt att mäta.

3) Kan, enligt er bedömning, ESeG ersätta SEI?

Av den anledning vi anger ovan bedömer vi inte det. ESeC däremot skulle kunna vara ett bättre alternativ då det har vidareutvecklats under lång tid och har samma teoretiska bakgrund som SEI. ESeC har också varit en indelning som blivit reformerad både avseende utbildningsnivå och yrkesklassificering under senare tid och kan därmed fortsatt fungera som en god beskrivning av social klass och social status. Ett rimligt alternativ för Sveriges del är att klassificera enligt både ESeC och ESeG för att med ESeG tillgodose behovet av en internationellt jämförbar klassificering och med ESeC möjliggöra fortsatta studier av social stratifiering med väl underbyggd teoretisk förankring. Vi ser också en klar fördel med att ta fram översättningsnyckel eftersom det är önskvärt att fortsatt följa tidstrender samt ha möjlighet till jämförelser bakåt i tiden.

4) Vilka konsekvenser skulle det, enligt er bedömning, få om ESeG ersätter SEI?

Konsekvenserna är svåra att bedöma utan djupare kunskap, men om man skulle kunna använda ESeG och ESeC parallellt under en tid skapas möjligheter att analysera dessa indelningar närmare. En annan konsekvens som också nämnts ovan är att man bryter en tidstrend om det inte går att få till någon översättningsnyckel från SEI till ESeC/ESeG.

Förutom ovanstående svar ser vi också ett stort behov av ett register som täcker in socioekonomisk position för hela Sveriges befolkning, vilket kunde upprättas vid SCB. Senast det gjordes var i FoB 1990 och det finns ett behov av ett sådant mått, både i era urvalsundersökningar AKU och ULF/SILC men även från vår myndighet som arbetar med stora populationsstudier.

Beslut om detta yttrande har fattats av Anders Tegnell. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Saman Rashid deltagit. Utredare Malin Kark, har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Malin Kark